

KMETSKI LIST

Izhaja vsako sredo. Naročnina: letno 30 Din, polletno 15 Din, za inozemstvo letno 50 Din. Inserati po tarifi. Pismenim vprašanjem naj se priloži znamka za odgovor. Nefrankirana pisma se ne sprejema.

Rokopisi se ne vračajo. Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in uprava je v Ljubljani v Kolodvorski ul. št. 7. Telefon inter. št. 32-59. Račun pri poštni hranilnici št. 14.194.

Kmetstvo — vir družine

Na vsak pojav v življenju človek kakorkoli reagira (se odzove). Najbolj občuten pa je ta odziv na spremembo življenjskih pogojev.

Pri nas je splošna višina življenjskih pogojev občutno padla, zlasti pa med kmeti in delavci. Vedno večje je število kmetijskega življa, ki živi iz rok v usta. Ta pojav ni zdrav in mora nujno roditi posledice. Kakor kmet, bajtar in kmetijski delavec, tako je gmočno na ničli — in čisto še pod njo — tudi ročni in duševni delavec. Ali je v takih razmerah trudno, da ga je strah življenja in bodočnosti? Ali je kaj čudnega, če se boji bodočega pokolenja, ker v naprej ve, da ne bo mogel prevzeti odgovornosti zanj?

Brali smo te dni nekje jako ganljivo modrovanje o družini, ki da je vir življenja. Tam stoji črno na belem:

»Evropi ni prav nič nevarnih 10 milijonov sovjetskih bajonetov. Neprimerno nevarnejši je sovražnik, ki že biva v hiši, ki znotraj izpodjeda zdravo in odporno moč evropskih narodov, kar se vidno javlja v propadanju družine.«

Kako je torej s tem pojavom? Tamkaj pravi člankar, da družine propadajo zato, ker so ponekod vpeljali ločljivost zakona in ker premalo molijo. Samo neločljiv zakon da je poročstvo za srečno družino.

Za nas na kmetih je vprašanje ločitve ali neločitve zakona precej brezpredmetno. Naravna poštenost in gospodarska povezanost sami že delata pri nas zakon neločljiv. Seveda ni vselej srečen. Ostre besede in še kaj drugega so v marsikaki družini vsakdanji pojav. Poznamo celo družine, kjer so obilo molili, hodili na božja pota in opravljali vrsto verskih dolžnosti, pa so se le zakonci, kar je žalostno povedati, pretrepali med seboj.

Spričo takih pojavov, ki niso posneti iz knjig in tudi niso zrasli v možganih liberalcev, naprednjakov in »salonskih kmetov«, se nam nehote vsiljuje vprašanje: »Kaj je prav za prav temelj družine in kaj pogoj za njeno srečo?«

Svetlost družine

Zdi se nam, da učeni gospod, ki se je tako navdušeno razpisal o družini, družine ne pozna. Kaj ne, kako pa naj jo pozna, če je sam nima?! Kako naj daje recepte za ozdravljenje družine, če niti ne ve, kaj se pravi, biti družinski oče, nositi vse breme in odgovornost, pa biti kakor jetnik uklenjen v bedo in druge tegobe?! Ali sluti ta človek, recimo ta gospod, kaj danes družinski oče iz vrst delovnih slojev za družino trpi?!

Kadar bo gospod poznal vso to goro bremen in gorja, dela in truda, noči brez spanja, žrtv in pritrgovanja, iz lastne skušnje in nam bo potem z lastnim vzgledom resnično znal pokazati rešitev in zdravilo, ga bomo radi poslušali, mu verjeli in se po njegovih naukih

ravnali. Dokler pa se ravna po vzgledu tistega, ki vpije: »Ljudje, gori, pojmo gasiti!« — pa od ognja beži, nam je njegov klic prazna pena, pleva, ki ne more najti rodovitnih tal.

Mesto zavitega modrovanja pravimo mi: Družina nam je sveta kot visoka pridobitev človeške kulture, ki je v soglasju tudi z božjim naukom. Zato greši proti narodu in Bogu vsak, kdor družino razdira.

Kdo pa je razdira?

Najbolj tisti, ki ji jemlje kruh, to je kapital, ki žre in ne pusti človeka živeti kraj sebe. To je prvi grobokop družine.

Drugi je oni, ki družine razdvaja. Ali ni zločin, iz kakršnihkoli ozirov sejati v družine razdor in razprtije? Naj si vsi, ki so jim te besede namenjene, izprašajo vest! Kaj jim bo povedala?

Ali je njihova vest še toliko živa, da jim bo povedala, kako se dolga desetletja razdvajali poštene slovenske družine? Po nedolžnem prelite solze naših žen in mater so sramoten madež na delu teh »ljudskih vzgojiteljev«. In tega madeža ne zabriše nobeno licemerstvo. Ali naj naštevamo in premlevamo vse te strahote? Mislimo, da bi bilo to delo odveč, ker jih čitatelji poznajo iz vsakdanjega življenja.

Hinavščina

Nekaj pa moramo poudariti! Grobokop vsake resnične sreče v družini je — hinavščina. In to vcepljajo pri nas nekateri ljudem kakor najvišji in najbolj odrešilen nauk. Vse je dovoljeno, če ostane — skrito! Vse se sme, če le ni — pohujšanja in sledi največjim zablodam nekaj solze amerikevega kesanja.

Ta nizkotna morala, ki pači človekovo notranjo podobo in ponižuje človekovo dostojanstvo, je kriva nele razpadanja družin, ampak tudi razpadanja vse družbe. Saj mora nujno roditi nezaupanje med ljudmi, preziranje in vse, kar iz tega sledi.

Proti temu ne pomagata javkanje in papirnata modrost. Tu je uspešno samo eno zdravilo:

Dvigniti človeka,

osvoboditi ga temačnih spon in vezi ter vzbuditi in vzgojiti v njem čut človečnosti in zavest — človeškega dostojanstva. Zena mora videti v možu človeka, mož v ženi videti in spoštovati človeka. In zaradi tega, ker se oba zavedata svoje človečnosti, spoštujeta drug drugega, si zaupata in se skupno borita za uspeh v življenju! Radi tega bosta tudi ljubila in pravilno vzgojevala svoje otroke, ker bosta želela na njih popraviti lastne napake in izpopolniti v mladem rodu človeka — sebi in skupnosti v korist. Šele s takim pojmovanjem se bo vrnila sreča v družine. S takim pojmovanjem bo

tudi izginilo zločinsko početje tistih propalic, ki se z blagoslovom na ustih kradejo v družine in uganjajo tam reči, ki jih dostojen človek ne imenuje.

Ali naj naštejemo vrsto slovenskih vasi, kjer so besedni oznanjevalci družinske sreče z dejanji kruto teptali svoj nauk? Ne bomo storili tega, ker nas je sram misli, da so se sinovi našega lastnega naroda tako daleč spozabili.

Ponavljamo pa: Kdor hoče govoriti o družini, pa ni sam prekaljen v tej topilnici, naj ne sili v žerjavico narodove jeze! Mi vemo, česa nam je treba, odločno pa odklanjamo licemersko papirnatost modrost, ki ni v naše odrešenje, ampak v naše zaslužnje.

»Ne imenuj po nemarnem božjega imena«, pravi druga božja zapoved. Mi jo poznamo in se kot verni ljudje po njej ravnamo. Svetujemo pa vsem, naj prihajajo iz katerega koli tabora, da store enako. Bog ni firma za reklamo in tudi naše družine ne smejo biti več torišče za prijatelje noči in skritih poti.

Samo osvoboditev človeka v človečnost in človečanstvo, ki si ga je na svoj prapor zapisalo kmetstvo, more rešiti družino in s tem človeško družbo. In ker se tega zavedamo, pojdemo slovenski delovni ljudje po tej poti. Borili se bomo za svoje pravice, med katere spada tudi družina, ker vemo, da je pravica na naši strani. In Bog je — neskončna pravica.

Torej je z nami! Čemu bi se potlej bali ljudi, ki se boje — družin?!

Što tisoč Judov — sto milijonov dolarjev

Ugleden član ameriškega kongresa (parlamenta) je prispel na Kubo, da bi se pogajal s šefom kubanske vojske o naselitvi 100 tisoč židov, nemških beguncev, na Kubi.

Kakor je videti, na Kubi niso bili posebno navdušeni za sprejem obrezanih izgnancev. Ameriški politik je namreč moral hudo gladiti pot. Izjavil je, da dobi Kuba, če sprejme teh 100 tisoč modernih abasverjev v svoje okrilje, z njimi 100 milijonov dolarjev novega denarnega dotoka.

Vzlic tako mikavnim številkam so se menda na Kubi rajši odpovedali tudi dollarskim milijonom, kakor da bi sami zlezli v židovske klešče.

Feniksov nadzorni odbor

Z odlokom ministra za trgovino in industrijo so imenovani za člane nadzornega odbora »Feniksa«:

Dr. Mirko Božič, glavni ravnatelj Hranilnice dravske banovine v Ljubljani, Milan Milič, član upravnega odbora Narodne banke, dr. Vlastimir Vimpolšek, odvetnik iz Zagreba, dr. Gj. Mirko-vič, vseučiliški docent in Božidar Zečević, profesor, oba v Beogradu.

Senca zločinov kriči

Zločinstvo, tolovajstvo in razbojništvo pri nas nevarno narašča. Red in mir, o katerem mnogo radi in s ponosom govorijo, je v takih razmerah pač le pobožna želja ali pa napihnjena, puhla fraza brez resnice.

Ne mine dan, da časniki ne bi poročali o kakem zločinu. Manjših tatvin smo že tako vajeni, da se skoraj ne zmenimo več zanje. Vzdravimo nas komaj večja razbojništva, pa še ta le mimogrede. Kar smo zjutraj slišali, o tem zvečer že ne razmišljamo več.

Pojav pa ni tak, da bi moral zanimati samo orožnike, policijo in sodnijo, ampak mora zanimati nas vse.

Zalostnih dogodkov te vrste nikakor ne smemo metati vseh v en koš. Gre tu za

okliene zločince, ki jih nikoli ni manjkalo in ki jih nikdar ne bo mogoče popolnoma zatreti. To so pač izvržki človeštva, ljudje, ki so se že v mladosti kakorkoli izpridili. Res je, da nosi tudi za njih zablode znaten procent odgovornosti družba. Res je pa tudi, da človeška družba v okviru nobenega sestava ne bo tako popolna, da bi ta pojav izginil.

Drugo poglavje je mnogo bolj bridko. Prepričani smo namreč, da danes mnogo ljudi pahne na pot zločina beda, pomanjkanje, skrajna sila in obup.

Zdrav človek čuti po naravi v sebi nagon, da se mora kako udeleževati, da mora torej delati in od svojega dela živeti. Če ni prvega — dela, ni niti drugega — kruha in življenja! In v takem človeku se začno dramiti temne misli. Življenje prične občutiti kot breme, ves družabni red kot krivico, ki mu krati najosnovnejše življenjske pravice. Tak človek občuti poleg telesne lakote tudi duševno razdvojenost, duševno stradanje, ki je čisto hujše od telesnega. Popolnoma naravno je, da izgubi pod seboj trdna tla in zdvomi nad vsem, na čemer sloni naša družba. In ne le iz bede in pomanjkanja, ampak tudi iz odpora proti resničnim in namišljenim krivicam seže po dejanjih, ki jih uvrščamo med zločine.

Teh ljudi ne bomo ukrotili s paragrafi niti z jetnišnicami. Celo smrtna kazen utegne samo

množiti njih vrste, dokler ne bo ozdravljena korenina gorja.

Vlomi v samotne hribovske domačije, v župnišča in v uboge bajte, ropi na cestah, napadi na šibke otroke, požigi in drugi žalostni pojavi, vse to je samo krik, ki priča,

da je celotna naša družba bolna in bo shirala, če jo bomo še dalje zdravili z dosedanjimi sredstvi.

Nekateri pravijo, da peša vera in je to vzrok vsega gorja. Proti njim bi lahko navedli presunljive primere žive vere vprav pri zadnji vrsti zločincev. Saj ni redek pojav, da se zločinec te vrste pred svojim temnim dejanjem priporoči — božjemu varstvu!

Vse bolj manjka nekaj drugega. Dela manjka, dela, ki bi v ljudeh utrdilo vero v pravičnost. Če leži blago po skladiščih v takih množinah, da prhni in trohni, ljudje pa morajo hoditi razcapani in napol nagi, ne pomaga nobena tolažba. In kako boš lačnemu dopovedal, da je v redu in prav, če strada, ko pa vendar ve, da drugje izumljajo posebno stroje za — uničevanje živeža?!

Vere, ki bi premagala to krivico, potrebuje današnje človeštvo! Zemlja ni bolj revna kakor je bila pred stoletji, ampak je bogatejša. Saj človeški duh s svojo iznajditeljsko in izumiteljsko tvorno silo dan za dnem odkriva nove zaklade in dragocene darove v njej. Revna pa je človeška družba, oziroma njena vrhinja plast, ki se je uprla naravnemu redu in hoče čelovne množice v človeštvu zasušiti — zase.

Ta krivica je vir gorja. Dokler ta krivica ne bo odpravljena, ne bo pomagalo ne kropiti ne moliti, kakor pravi naš pregovor. Svetu sta zato odprli samo dve poti:

Ali na pameten, človeka vreden način to krivico popraviti in odstraniti — ali pa pustiti, da jo bodo sprali z našega obličja potoki vroče, dela in življenja željne človeške krvi. Druge izbire ni.

Kdor gleda svet brez jokavosti, bo lahko uganil, katero pot si bo človeška družba izbrala.

račune, bo zadeva postala bolj resna, ker takrat bo vsak dolžnik res postavljen v nevarnost, da mu bodo posestvo prodali, če ne bo plačal. Vsekakor smatramo za nedopustno, če bi se že sedaj, ko še prav za prav ni nič dovolj jasno, začele izvajati stroge posledice, ki jih predvideva uredba.

Razne govorice, ki hočejo vedeti, da bo odpadlo tudi zmanjšanje pri dolgovih izpod din 25.000—, če se obrok ne plača, so neutemeljene. Plačila je izvršiti po uredbi in pravilniku pri davčnih upravah za PAB, ta sama pa oznanja v pozivih svoj račun, na katerega je nalagati denar.

Dokler

ni nedvomnih navodil, je po našem mnenju še počakati. Svoje čitatelje bomo sproti obveščali o novostih glede likvidacije kmetjskih dolgov. Čim bolj natančna in razumljiva navodila bodo dajala oblastva, tem več bomo tudi mi lahko povedali in tako pomagali razčistiti zmešnjavo okoli kmetjskih dolgov.

Trocki v Mehiki

Casopisi poročajo, da je prispel židovski večni revolucionar Lev Trocki v Mehiko, kjer mu je tamošnja vlada dovolila bivanje. Trocki-

jevi pristaši so osnovali četrto komunistično internacijo, smatrajoč, da je tretja moskovska internacija izdala stvar revolucije in Rusijo pretvorila v najmočnejšo kapitalistično državo. Trocki ima svoje pristaše po vsem svetu, a največ privrženec se nahaja med španskimi anarhističnimi strokovnimi organizacijami. Nemirni duh žida Trockega jih vodi in povzroča med delavskimi pokreti težke spore.

Ameriški prostovoljci v Španiji

Po poročilih iz New Yorka so tamkajšnji marksisti doslej nabrali 1000 prostovoljcev za vojsko španske vlade.

Zunanje ministrstvo Zedinjenih držav je po svojih diplomatskih zastopnikih obvestilo vlade v Parizu, Londonu, Rimu, Berlinu, Moskvi in v Valenciji, da so družene države kljub prepovedi kongresa (parlamenta) glede izvoza orožja v Španijo poslale v Bilbao letala. Ta pošiljka da ne spada v okvir dotične prepovedi.

Bolgarsko bogastvo

Bolgarija je prirodno bogata dežela. Lanski pridelek tobaka cenijo na 35 milijonov kilogramov. Pridelali so pet milijonov kilogramov več kakor predlansko leto. Najboljša kakovost tobaka je bila v južnih predelih Bolgarije. Tudi dragocenega rožnega olja so pridelali lani več, kakor predlansko leto.

V zadnjem času je Bolgarija obogatela za nove vrelce petroleja. Pri Varni ob Črnem morju so ga izsledili na mnogih krajih in ga bodo pričeli pridobivati v najkrajšem času.

Skrbi in dvomi kmetjske zaščite

Z mnogih strani se na naš list obračajo naši kmetje-somišljeniki in tudi drugi, ki so nam hvaležni, da smo že večkrat kaj napisali o kmetjskih dolgovih, kakor jih obravnava zadnja uredba.

Vendar jim je še mnogo nejasno. Dvomijo, ali bodo ostali dolžniki pri domačih posojilnicah, ali bodo odstopljeni PAB in kako naj odplačajo prvi obrok, ki je že zdavnaj dospel v plačilo. Zato, da te dvome po možnosti odstranimo, povemo danes še tole:

Denarni zavodi morajo izročiti dolžnike PAB.

Uredba predpisuje, da morajo vse banke, hranilnice in druge ustanove, ki se pečajo z denarnimi posli, odstopiti kmetjske dolgove PAB. Za ta odstop je določen 3mesečni rok, ki poteče 31. januarja 1937. Ta rok ni bil podaljšan. Obstoji le ena olajšava, da morajo do takrat hranilnice poslati PAB seznam dolžnikov in listine, obračun pa lahko napravijo kasneje.

Sele, ko je kmetjski dolžnik PAB izročen, postane njegova upnica PAB.

Koliko sme zahtevati PAB

1. Dolgovi, ki ne dosežejo zneska 25.000 dinarjev, se znižajo za polovico. PAB sme, ko sestavi začasni proračun, zahtevati tudi do 1/10 na polovico zmanjšanega dolga. Če se nato plača preveč ali premalo, se obračuna potem, ko banka sestavi končni obračun.

2. Dolgovi nad din 25.000— se znižajo

samo na prošnjo. Rok za tako prošnjo je potekel 31. decembra 1936 in sedaj ni več mogoče zahtevati znižanja.

PAB ima tudi tu pravico, začasno zahtevati 1/10 od nezmanjšanega dolga kot prvo obročno plačilo.

Kdaj je plačati PAB

Prvi obrok je dospel 1. novembra 1936. leta. Med predpisi o prenosu terjatev s strani hranilnic na PAB in tem rokom pa je toliko nesoglasij in nasprotij, da je sploh težko odgovoriti, kaj je prav, kaj ne.

Dokler PAB ne postane lastnica terjatev — in to postane šele s predajo listin in obračuna — ni upravičena terjati.

V zamudo pa ne more priti nihče, dokler ga upnik ni pismeno opomnil na plačilo obroka, v katerem opominu mu mora dati naknadni rok 15 dni.

Če dolžnik zamudi tudi ta obrok, sme upnik zahtevati takoj plačilo vsega ostanka, vendar le zmanjšanega. Če pri dolgovih čez din 25.000— dolžnik ni prosil za znižbo, pa seveda zapade cel nezmanjšan dolg.

Nepotreben strah

Mi sicer ne vemo, kaj bo vlada storila, ko se bo uredba o likvidaciji kmetjskih dolgov začela praktično izvajati. Predaja dolžnikov PAB je le nekako pripravljalno delo. Ko bo PAB sama posameznim dolžnikom predložila

Doma in drugod

Okrog sporazuma

Službeni razgovori med sedanjo vlado in zagrebško opozicijo so se pričeli.

Predsednik vlade g. dr. Milan Stojadinović je odšel za pravoslavni božič v Švico na oddih. Tam je ostal teden dni. Med tem časom se je pripravil sestanek z dr. Vl. Mačkem. Predsed-

Dr. Vladko Maček

nik vlade se je v soboto vrnil iz Švice. Z dopoldanskim brzovlakom se je pripeljal do Brežic, kjer je izstopil. Sprejel ga je zagrebški ban gosp. dr. Viktor Ružič. Od tu sta se odpeljala z avtom do lovske kočice zagrebškega industrialca Deutsch-Maceljskega, kamor se je pripeljal istočasno tudi g. dr. Vl. Maček v spremstvu nar. poslancev dr. Pernerja in Kemfelja.

Lovska kočica leži v bližini Bizeljskega in je bila svoj čas last grofa Attemsja. V tej kočici so se vršili prvi razgovori med predsednikom vlade

Dr. Milan Stojadinović

g. dr. Milanom Stojadinovićem in dr. Vladimirem Mačkom. Razgovori so trajali štiri ure.

Politična pisarna dr. Vl. Mačka v Zagrebu je izdala v soboto zvečer sledeče obvestilo:

»Danes se je sestel predsednik g. dr. Vladko Maček blizu Brežic z g. dr. Stojadinovićem in sta se zadržala v dolgem razgovoru. O poteku samega razgovora ni dosedaj ničesar znanega.«

Beograjski listi poročajo, da pripisujejo zagrebški politični krogi velik pomen brežiškemu sestanku. Od tega razgovora pišejo, da je odvisno, kako se bodo nadaljevali razgovori med KDK in JRZ.

Zagrebški listi so bolj kratkobesedni, posebno oni, ki stoje pod vplivom predsednika KDK g. dr. Vl. Mačka.

In slovenski kmetje?

»Kmeti list«, kot glasilo slovenskega kmetijskega in delavskega gibanja, je že večkrat povedal, kako gledamo Slovenci na hrvatsko vprašanje in kako težko pričakujemo tudi mi sporazuma in take upravne ureditve naše velike Jugoslavije, da bodo v njej vsi zadovoljni in da bo na vsej črti zagotovljena enakopravnost Slovencev, Hrvatov in Srbov.

Slovenski kmetijski pokret iskreno želi in pozdravlja vsak korak, pa naj pride od katere koli strani, ki nas približuje sporazumu.

Slovenski kmet želi, da se vendar že reši hrvatsko vprašanje in z njim vsa ona upravna, gospodarska in socialna vprašanja, pod katerimi se danes duši ves naš narod, zlasti pa kmetijski in delavski sloj.

Slovenski kmet želi, da bi velike žrtve, trpljenje in napor ter vztrajna borba hrvatskega kmeta rodila zaželjene sadove in pričakovane uspehe.

Prepričani smo, da goji iste želje tudi srbski kmet, ki je desetletja krvavel za svobodo in boljše življenje.

Slovenski kmetijski človek se prav dobro zaveda, da si v sedanjih razmerah le s težavo

Kaj se godi po svetu

Kakor že dolgo, se je tudi ta teden jedro evropske politike sukalo okrog

Španije

Čete generala Franca pred Madridom tudi z novo ofenzivo niso uspeli. Po poročilu odbora za obrambo Madrida so vladne čete vse te napade odbile.

Radi tega so začeli nacionalisti z ofenzivo v pokrajini in so na raznih bojiščih dosegli nekaj delnih uspehov.

Za mednarodni položaj bolj važno kakor državljanska vojna sama pa je ponašanje drugih sil v tem sporu. Anglija in Francija si že dolgo prizadevata, da bi v španskem vprašanju dosegli zmago

nevtralnega načela

v vseh državah, zlasti pa v onih, ki so pokazale največ zanimanja za Španijo. Tu je poleg Italije v prvi vrsti Nemčija, ki se je postavila odkrito in odločno na stran generala Franca. Za kaj gre v španski borbi, smo že razložili v zadnjih dveh številkah našega lista. Pojasnili smo tudi, čemu Nemčija toliko žrtvuje za Španijo. Da bi pa ta država zakrila pred svetom svoje prave cilje in vzroke za tolikšno »ljubezen do španskih nacionalistov«, je vedno naglašala, da mora ravnati tako, ker da Francija skrivaj podpira rdeče čete.

Francija

je v odgovor nato izdala zakon o preprečenju pošiljanja francoskih prostovoljcev v Španijo. Zakon, ki ga je parlamentu predložila vlada, je bil sprejet s 591 glasovi, torej z vsemi glasovi,

Rezident Francije v Maroku general Moguez, kateri je dobil od svoje vlade radi napetosti v Španiji posebna pooblastila.

utira pot v javno življenje. Skozi trnje in močvirja vodi pot do svobode in pravice. Zaveda se pa tudi, da ga čaka na kraju veličastna zmaga, ko si bodo podali roke hrvatski, slovenski in srbski kmet.

Kmetje so odslovili župnika

V vasi Dalilovcu pri Travniku je zaradi cerkvenih taks nastal (po poročilu zagrebških »Novosti«) hud spor med kmeti in župnikom Kovačevićem.

Kmetje so župnika s kuharico Kato vred napodili iz vasi, zaklenili cerkev in niso dali župniku niti najpotrebnejšega za življenje s seboj.

Iz Sarajeva je odpotoval v razburjeno vas nadškofijski odposlanec, ki bo skušal spor izravnati in pomiriti razburjene duhove. Baje pa kmetje o župniku nočejo slišati niti besede.

kolikor jih je bilo sploh oddanih. Ta enodušnost francoskega parlamenta pri glasovanju dokazuje visoko politično zrelost Francozov. Hkratu pomeni jasen, odločen in nedvoumen odgovor na nemška natolčevanja in mogočno zaupnico Blumovi vladi.

Zakon je vzbudil mnogo odmeva po vsej Evropi in je vzel glavno ostrino proti francoski

Najožji sođelavec kancelarja Hitlerja, pruski ministrski predsednik general Göring, je posetil pretečeni teden Rim, odkoder je baje odpotoval v Španijo na obisk h generalu Francu.

propagandi, ki so jo razpregle in jo še vzdržujejo fašistične države.

Anglija

bo skušala doseči kontrolo španske meje in pristanišč. Po angleškem predlogu naj bi bila vsaka ladja, namenjena v Španijo, prej pregledana v kakem nevtralnem pristanišču, brez ozira na to, ali je namenjena v vladno ali nacionalistično špansko luko. Nadzorstvo naj bi izvrševale posebne nadzorne komisije.

S tem bi bila vsaj deloma dosežena nevtralnost; kako pa bodo vsi ti sklepi in predlogi izvajani v praksi, bo pokazala bližnja bodočnost.

Nemčija

je začela razvijati silno zunanjepolitično delavnost. Minister Goering je potoval v Italijo in se sestel z Mussolinijem. O vsebini razgovora ni bilo izdanega nič uradnega poročila. Po vesteh nekaterih listov je temu sledil še drug tajni sestanek, ki je vzbudil tem več pozornosti. Resnične vsebine razgovorov nihče ne pozna.

Mladina na vasi

Delovni načrt

za organizatorično in prosvetno-kulturno delovanje Društev kmetijskih fantov in deklet v jesensko-zimski dobi (Dalje.)

f) Gospodinjski večerni tečaj

Tečaj se vrši trikrat na teden ob večernih skozi dva meseca in ga vodijo članice društva same, odnosno ženski odsek. Zamišljen je tako, da se vrši v medsebojnem poučevanju o najpotrebnejših stvareh kuhanja in drugih vprašanj gospodinjstva. Poučujejo tovarišice, ki imajo nekaj tozadevne izobrazbe, vse tiste, ki te prilike do sedaj niso imele. Torej, zmožne poučujejo one, ki nimajo potrebne izobrazbe o kuhanju in gospodinjstvu sploh. Tečaj je v prvi vrsti praktičen, vsekakor je pa tudi potreben teoretičen pouk, ki ga vršijo zmožne tovarišice ali pa druge praktične gospodinjice, ki se bavijo že dalj časa z gospodinjstvom. Način izvršitve tega tečaja je pač odvisen od razmer in prilik v posameznih krajih.

g) Prikrojevalni tečaj

Za praktično gospodinjstvo je prikrojevalni tečaj velike važnosti, če se sistematično izvede. Tečaj traja 14 dni in je treba za istega preskrbeti primerne prostore s kurjavo in razsvetljavo. Udeleženk (tečajnic) naj bo najmanj 10 in največ 20. Prav tako mora biti na razpolago nekaj šivalnih strojev. Strokovno učiteljico preskrbi Zveza in ji plača potne stroške. Za honorar (nagrada, plača), stanovanje in prehrano pa skrbi dotično društvo, ki tečaj prireja. Poučuje se teoretično in praktično. (Teorija — pouk samo z razlaganjem, praksa — pouk z delom.) K pouku spada izdelovanje perila in oblek za gospodinjstvo (hišno) in osebno uporabo, krpanje, šivanje, ročna dela vseh vrst itd.

h) Mlekarski in sirarski tečaj

Mlekarski in sirarski tečaji so namenjeni strokovni izobrazbi o uporabi in predelavi mleka v sir in druge svrhe. Tečaj traja en dan in se vrši dopoldne teoretični, popoldne pa praktični pouk. Strokovnjaka pošlje Zveza na svoje stroške, društvo pa poskrbi za potreben prostor in

kuhinjo ter za posodo, ki je potrebna v ta namen. Prav tako se rabi tudi nekaj litrov mleka za predelavo. Tečaja se lahko udeležijo člani in članice.

i) Živinorejski tečaj

Živinorejski tečaj naj bo namenjen osnovni izobrazbi umne živinoreje tako za fante kot za dekleta. V ta namen naj se vrši na en dan najmanj dvoje, največ pa štiri predavanja. Prvo polovico naj prevzame živinorejski strokovnjak, ki obdela tvarino o raznih plemenih goveje živine, posebno še o najprikladnejši za dotični kraj, selekciji, t. j. odbiri plemenske živine, krmljenje itd. Drugi del tečaja pa naj zavzema predavanje o različnih boleznih goveje živine, prvi pomoči pri nesrečah in boleznih itd. To tvarino pa obdela žvinozdravnik. Za ta tečaj naprosite okrajnega kmetijskega referenta ali kakšnega drugega kmetijskega strokovnjaka, za ostalo pa vašega domačega žvinozdravnika. S tem tečajem boste imeli zelo malo ali pa sploh nobenih stroškov.

j) Zdravstveni (higijenski) tečaj

Ena glavnih dolžnosti naših društev bodi vedno: vzgoja članstva v zdravstvenem (higijenskem) pogledu. Sem prištevamo osebno ali telesno zdravstvo ali higijeno, zdravstvo doma ali stanovanja in nasebinsko zdravstvo, t. j. zdravstvene razmere cele vasi. V tem pogledu je po naših vaseh še veliko nedostatkov, katere je treba v interesu ugleda in potrebe kmetijskih ljudi odpraviti, kar spada v delokrog delovanja naših društev.

Zdravstveni tečaji se prirejajo tako, da priredimo na določeno nedeljo ali praznik najmanj dvoje in največ štiri predavanja, in sicer dopoldne dve predavanji in dve popoldne. Prvo predavanje naj bo posvečeno telesnemu zdravstvu (osebna higijena). Sem spada telesna snaga (nega nohtov in zob, razkuževanje ust ter drugih delov telesa, nalezljive bolezni itd.). Drugo pre-

sodijo pa, da je šlo za ustanovitev direktorija velesil. Ta naj bi obsegal Anglijo, Francijo, Italijo, Nemčijo in Poljsko. Ali odgovarja ta domneva resnici, ali je nastala samo zato, ker je tak direktorij že star Mussolinijev ideal, je težko reči.

Vsekakor pa je izven dvoma, da je bilo Goeringovo potovanje v zvezi s Španijo. Verjetno so se sukali razgovori tudi o gospodarski stiski, v kakršno je zašla Nemčija radi svojega silnega oboroževanja. Od kanonov narod ne more živeti, pa naj bo še tako navdušen.

Da gre pri Goeringovih potovanjih za politična in tudi za važna gospodarska vprašanja, je razvidno iz vesti, da bo potoval v kratkem tudi v Turčijo. Tam bo skušal poglobiti gospodarske stike med Nemčijo in Turčijo. Hkratu se bo skušal domeniti za direktno letalsko zvezo med nemško in turško prestolnico.

Iz Turčije se bo podal Goering na Poljsko, da popravi poljsko-nemške odnose, ki so se zadnji čas bolj skrhali kakor je Nemčiji v sedanjih razmerah ljubo.

Med Francijo in Turčijo

je pred kratkim nastal spor radi Aleksandrette, sandžaka na sirijsko-turški meji. Po izjavi pod-

Dr. Peter Zenkl, zaslužni češkoslovaški socialni delavec in reformator, kateri je tudi pri nas priredil več zanimivih javnih predavanj o socialnih reformah v češkoslovaški republiki.

tajnika v ministrstvu zunanjih zadev Viena se giblje spor v mejah »prijateljskih težkoč« in je upati, da bo kmalu poravnani. Vmes so se na meji seveda tudi malo streljali.

Spor med belgijsko in madridsko vlado, ki je nastal zato, ker je bil v Madridu ubit svetnik belgijskega poslaništva Borhgrave, je poravnani. Belgijska vlada je uradno izjavila, da se zadovoljuje z odgovorom in pojasnilom madridske vlade.

V Litvi se je po poročilih poljskih listov začela protipoljska kampanja, ki se vedno bolj širi. V obmejnem kraju Sviezany je prišlo celo do incidenta. Litvanski graničarji so streljali na poveljnika poljske straže.

Senat v Gdanskju je sprejel uredbo o policiji. Uredba je čisto enaka nemški in je tako dejanski predmetni zakon iz Nemčije razširjen tudi na svobodno mesto Gdansk.

Značilno je, da je bila ta uredba objavljena komaj en dan po podpisu političnega in gospodarskega sporazuma med Poljsko in Gdanskom. Spet nov dokaz, kako Nemci — spoštujejo pogodbe. Razumljivo je, da je tako ravnanje vzbudilo mnogo nejevolje na Poljskem.

Angleška mornarica je odplula na velike vsakoletne manevre v Sredozemsko morje. Manevri bodo trajali ves mesec februar.

Na Japonskem pričakujejo, da bo sedanje zasedanje parlamenta zelo burno. Nekateri napovedujejo padeč vlade. Vzrok je silovito naraščajoča draginja, ki je zajela kakor val vso Japonsko in vzbudila nejevoljo v vseh plasteh prebivalstva.

Bolgarija

V zvezi s prijateljsko pogodbo, ki bo te dni podpisana med našo državo in Bolgarijo, naj omenimo, da se tudi v bolgarski notranji politiki pripravljajo spremembe. Iz Sofije prihajajo vesti, da bo v kratkem odstopila sedanja vlada, a bo tudi novo sestavljen zopet sedanji ministrski predsednik Kjuseivanov. V to novo vlado bi prišli v prvi vrsti voditelji tiste kmetijske stranke, ki jo je ustanovil pokojni Aleksander Stambolijski. Nova vlada bi razpisala občinske volitve in pripravila na ta način prehod iz diktature v novo demokracijo. Tudi iz Bukarešte poročajo, da je treba pričakovati spremembe romunske vlade in bi prišli prav tako na krmilo kmetje.

Ruski izvoz

Izvoz lesa in sladkorja iz Rusije se je v zadnjih 15 letih tako dvignil, da ga pošiljajo danes že v 300 tujih pristanišč. Izvoz sladkorja v Iran, Turčijo, Afganistan, na Kitajsko, v Mongolijo in v Holandijo očitno narašča. Lani so ga izvozili okrog 100 tisoč ton.

Jubilejne Puškinove proslave

Po vsej Rusiji so se pričele letos velike proslave ob priliki stoletnice smrti največjega ruskega pesnika in nacionalnega buditelja Puškina. Proslave organizira ruska vlada, ki je pripravila

tudi posebne izdaje vseh Puškinovih del v milijonskih izvodih.

Ruska vlada je izdala tudi jubilejne znamke s Puškinovo sliko in njegovim spomenikom v Moskvi. V promet je bilo danih 125 milijonov takih znamk.

Rusija gradi ceste

Po poročilih raznih listov se Sovjetska Rusija mrzlično oborožuje na vse strani. V poslednjem času je pričela graditi vojaško cesto, ki bo peljala od Moskve do poljske meje. Cesta bo sposobna za prevoz najtežjih tankov in topov in bo dograjena do konca letošnjega leta.

Odtod je menda nemški krik in nervoznost. Ej, strah je huda bolezen!

Na ruševinah Versaillesa

Uradni list nemške vlade je pred kratkim poleg drugega objavil tudi tale odlok:

»Ker ne veljajo več določbe versajske pogodbe o prekupu cesarja Wilhelma, odrejamo, da je za propust tujih vojnih ladij skozi ta prekop potrebno predhodno dovoljenje, ki ga je mogoče dobiti in je treba zaprositi zanj diplomatskim potom.«

Tako je Nemčija zopet uknila važno določbo mirovne pogodbe in s tem ponovno dokazala svoje mnenje, da mednarodnih pogodb — ne smatra več obveznih zase.

davanje je namenjeno zdravstvu našega doma, t. j. stanovanju. K temu prištevamo: pranje perila, ribanje tal, umivanje pohištva in posode, zračenje prostorov, spanje, pripravljane hrane itd. Tretje predavanje obsega zdravstvo okolja našega doma. K temu prištevamo: pitno vodo, stranišča, gnojišča, gnojnične jame, mlake, jarke, pota, močvirja itd. Četrto predavanje naj obsega prvo pomoč pri raznih nezgodah in boleznih in domačo lekarno. To se pravi, kako v nujnem slučaju sami zasilno pomagamo bolniku ali ponesrečencu. Poznati moramo najnujnejša sredstva za ta namen in vedeti, kaj mora imeti vsaka hiša v svoji domači lekarni za prvo pomoč.

K zdravstveni izobrazbi spadajo seveda še druga predavanja, ki so prav tako zelo važna, vendar je zgoraj navedena smatrati za predpogoj zdravstvene izobrazbe našega članstva.

Tečaj naj bo dostopen tudi starejšim, ker tudi oni potrebujejo tozadevne izobrazbe. Po vsakem predavanju naj bo primeren odmor in v tem času naj stavijo poslušalci predavatelju razna vprašanja, če niso vse popolnoma razumeli. Za predavatelja naj se ona društva, ki so v bližini Ljubljane obračajo na Higijenski zavod v Ljubljani. Ona društva, katerim Higijenski zavod ne bi ugodil njihovi prošnji, kakor tudi vsa ostala društva, pa naj se obrnejo na Zdravstvene domove v posameznih okrajih ali pa na domače zdravnike. Povsod prosite za brezplačno sodelo-

vanje. Kdor ima smisel za to važno stvar, se bo gotovo rad odzval.

k) Tečaj za barvanje pihov

Eden starih narodnih in kmetskih običajev je barvanje pihov, ki je v večini naših krajev že izginil, nekateri pa ga še danes poznajo. Da ohranimo ta lep in priroden običaj, prirejamo tudi tečaje za barvanje pihov, ki trajajo en dan. Strokovnjaka imamo na razpolago samo za nedelje in praznike. Dopoldne se vrši predavanje o tem običaju, ki obsega njegov pomen in različnost barvanja pri raznih narodih, popoldne pa se vrši praktično barvanje. Stroški v ta namen so prav malenkostni. Zveza pošlje strokovnjaka na svoje stroške, prireditelji pa skrbijo za prevoz od postaje in nazaj, za potrebno hrano in za morebitno prenočišče. Na razpolago imamo pravilnik.

l) Smučarski tečaj

Za prireditev smučarskih tečajev so dani pogoji le tam, kjer je smučarstvo dobro razvito, ali pa vsaj v razmahu. Po gotovih krajih smučarstvo ni zgolj šport, temveč narodna potreba, ker v gotovi zimski dobi so samo smučiči sredstvo, ki omogoča prebivalstvu gibanje v prirodi.

Smučarski tečaji trajajo en dan. Dopoldne se vrši teoretičen pouk, popoldne pa praktičen s smučanjem v prirodi. Predavatelja pošlje Zveza na lastne stroške.

Kakšna naj bo „Gruda“

Kmetska mladinska društva in njihova osrednja Zveza imajo namen, širiti v vasi splošno in strokovno izobrazbo, vzgajati kmetsko ljudstvo v duhu osamosvojitve ter ga končno usposobiti za odgovarjajoči vpliv v vseh življenjskih vprašanjih, najsi bo v prosveti, gospodarstvu ali politiki.

Te organizacije imajo torej najširši kulturni pomen. Vsak narod, ki ne doživlja novih idej ali vsaj novih organizacijskih oblik, zjalovi v svojem razvoju.

Naše gibanje pa je zmožno zanesti v vas novega duha, vzbuditi nove sile in s pomočjo novih naporov preoblikovati njeno podobo.

Prvo sredstvo za razširjenje tega gibanja je bila govorjena beseda.

Toda obsežen in globok razvoj danes ni mogoč, če mu ne pomaga tudi tiskana beseda. Res je, druga izpopolnjuje drugo, ali kar je trajnejšega, preide, če ni zapisano. Kar naj bo torej zapisano, mora biti bolj pretehtano in zreleje premišljeno. Saj ni namenjeno le sedanosti, tudi bodočnost bo še črpala znanje in pouk iz tega, čemur smo s priobčnitvijo v tisku želeli dati več poudarka in pomena.

»Gruda« je mesečnik za kmetsko prosveto, kakor beremo na naslovni strani. Ravno zato je bila ustanovljena in je tedaj njena najvažnejša naloga, podpirati stremljenja kmetskih mladinskih organizacij, ki so v uvodu orisana.

Kmetskemu človeku je sila potrebna splošna izobrazba. Saj mu šele ta odpre oči v svet. Napotuje ga v razumevanje dogajanj, ki jih prinaša današnji čas in razlaga mu dogodke preteklosti.

Osnovna šola sama na sebi ne daje več zadostnih temeljev za nadaljnji razvoj. Kar v nji sprejemamo, sprejemamo v rani mladosti; takrat še ne moremo nekaj z lastnim razsodkom priznati ali zavrniti, ker nam manjka zrelosti, ki jo da šele življenje samo. Veliko življenjsko odločilnih stvari se osnovna šola vobče ne dotakne.

Tako tedaj nastane potreba, tudi po končani šoli napredovati v znanju. Se večja pa se občuti v smeri vzgajanja značajev. Prilike življenjskega boja postavljajo v obeh pravcih vse težje zahteve. Mladinska društva so torej čisto naraven člen v vrsti pomočnikov pri

našem prosvetljevanju, Gruda pa spet med najvažnejšimi sredstvi zanj.

Ogromen razkol vlada v svetu.

Številne institucije, ki jih vzdržujejo narodi, niso v njihovi službi. Tudi prosvetna politika dostikrat išče le pota, kako vzdržati narod daleč od resnice, da bi ne uvidel, kako naj bi delal zase in je tako prisiljen delati za svojega najhujšega nasprotnika.

Naloga mladinskih organizacij ni samo širiti splošno izobrazbo, temveč še bolj jo podajati po resnici, tedaj preiskano in prečiščeno.

Zgodovinski pouk ima prav temeljno važnost pri splošni izobrazbi. Ne tak, ki bi obstajal zgolj v naštevaniu važnih svetovnih dogodkov. Pač pa tak, ki jih pojasnjuje po njihovih vzrokih in posledicah, ki torej opravlja res, kar se zgodovini že od nekdanj pripisuje: učiteljstvo med narodi.

Kakor je priporočati vpogled v občo zgodovino v glavnih obrisih, tako je še bolj naša dolžnost, približe skrbeti za spoznavanje preteklosti lastnega naroda. Zakaž jihče nam bolj ne razkrije naših vrlin in hib in nihče nam ne more dati več navodil za bodoče delo kot ravno zgodovina domovine. Ne mislimo le na politično. Enakovredna so ji gospodarska, kulturna, socialna. Saj vse skupaj tvorijo celoto tega, kar je narod kot skupina doživel, dognal in dosegel.

Vzporedno z zgodovino pa je prikazovati današnje stanje politike, kulture, gospodarstva. Kljub temu, da more biti popisovanje sistematično in točno, pa ne sme biti niti suhoparno učeno, niti nakopičeno preveč podobnega gradiva.

Največ obdelavanja in pažnje pa zasluži socialna izobrazba. Stoletje socialnih bojev je namreč pričeto, ni pa končano in kmetska mladina mora ravno nanje biti najbolj pripravljena.

Pestrost se doseže s popisom prirode; s priobčevanjem zemljepisnih zanimivosti, saj nebo, zemlja in voda nudijo stremečemu očesu obilje, ki ga nikdar ni moč izčrpati.

Po mojem mišljenju Gruda ne more biti list, ki naj v glavnem prinaša leposlovne stvari. Prinašala pa naj bi razprave o leposlovju, opozarjala na nove književne lepote

in tako pomagala razširjati umevanje umetnosti in smisel zanjo.

V tesni zvezi z izobrazbo je vzgoja.

Kmetska mladina mora tudi vedeti, kaj hoče, mora imeti ljudi, ki bodo znali svojo voljo uveljaviti in za postavljene cilje tudi trpeti. Kovati mora značaje, brez katerih ni ničesar ne lepega, ne vzvišenega, ne trajnega.

Velikih mož je za veliko knjig. Njihovi vzgledi bodejo mogočna vzpodbuda, klci, ki bodo neprestano pozivali k delu za čast in srečo vasi.

Enega ne smeta ne mladinska organizacija, ne »Gruda« nikdar pozabiti: obe sta del agrarnega gibanja, drobec tiste velike misli, ki je po vojni začrtala kmetskemu narodom nova pota — pota svobode in odrešenja.

Gruda mora z vsako svojo črko podpreti to gibanje in tiste, ki so njegovi neumorni pripovedniki in delavci.

S. G.

★

Novo mesto

V dneh 16., 17. in 18. t. m. je priredil Pododbor Zveze kmetskih fantov in deklet svoj II. prosvetno-organizatorični tečaj za fante.

Tečaj je otvoril v soboto 16. t. m. predsednik pododbora tov. Cvetko Zorko, poudarjajoč važnost in pomen tečaja za kmetske fante. Nakar so se pričela redna predavanja, ki so obsegala vse ono, kar je fantom pri društvenem delu neobhodno potrebno. Zlasti so obsegala organizacijsko stvarino, ki je bila do sedaj še vse premalo obdelana.

Predavali so: predsednik pododbora tov. Cvetko Zorko, predsednik Zveze tov. Ivan Krovšek in gg. dr. Josip Trošt, in zadružni revizor Andrej Sifrar.

Tečajniki so z zanimanjem sledili tovarišem in gospodom predavateljem v njihovih izvajanjih ter s tem v polni meri dokazali, da se za kmetsko-mladinsko organizacijo živo zanimajo, kakor tudi za njeno delovanje. Prepričani smo, da bodo tovariši pridobljeno znanje v polni meri uporabili pri društvenem delu in s tem doprinesli znaten del za razširjenje naše organizacije: zlasti oni tovariši iz krajev, kjer Društva kmetskih fantov in deklet še ne obstojajo, pričakujem pa od njih, da jih bodo ustanovili.

Ker se je tečaj vršil tudi v nedeljo, naj mimogrede omenimo, da so se tovariši tečajniki korporativno udeležili tudi sv. maše. Vsi oni, ki so na kakršen koli način pripomogli k izvedbi tečaja, jim naj bo na tem mestu izrečena naša najprisrčnejša zahvala. Tovarišem tečajnikom pa: **Krenko naprej po zasnovani zdravi poti!**

Dekliški prosvetno org. tečaj

V Celju se vrši v dneh 2., 3. in 4. februarja II. prosvetno-organizatorični tečaj za dekleta, katerega priredi celjski Pododbor Zveze kmetskih fantov in deklet. Kot so bila tov. društva že obveščena, bodo od vsakega društva sprejeti po dve članici, katere je treba prijaviti in priložiti lastnoročno pisane prošnje do 25. t. m. Pododboru. — Ženske odseke opozarjamo, da takoj ukrenejo vse potrebno, da bodo prijavitelne take članice, ki se že sedaj z uspehom udeležujejo pri svoji organizaciji. Opozarjamo pa prav tako vse tovarišice, da jim ne bo nikoli v opravičilo tarnanje, da so morda v svoji moči v organizaciji kakorkoli prikrajšane, zato se naj pokažejo sedaj in pošljejo zadostno število članic v tečaj. 25. januar je zadnji dan prijave!

Savinjski okrožni odbor

ima svojo redno sejo v nedeljo 24. januarja ob 2. uri pop. pri Fr. Plaskanu na Groblji ob Savinji.

Kdor svojega stanovskega časopisa ne podpira in se zanj ne trudi, ta je škodljivec, ne somo kmetom kot takim, temveč vsemu kmetskemu gibanju.

Mlatič

Najnovejša o Pašiču

Jaka tam z ljubljanskih hribov je srečal »mlatiča« na ljubljanskem tromostovju in ves začuden vprašal: »Ali je res, da so gospod Pašič postali zadnje čase klerikalec?« — Mlatič je onemel in ni vedel takoj, kaj bi na to odgovoril. Jaka pa je nadaljeval: »Ko smo pred petnajstimi leti sodelovali Samostojneži s srbskimi radikali in g. Pašičem v vladi ter istočasno tudi z bosanskimi Muslimani, so nas — ko še ni bilo katoliških akcionarjev — zmerjali takrat manj pobožni klerikalni politiki, da smo Pašičevi velikosrbski centralistični hlapci, stranka SKS pa da je Pašičeva dekla. In zdaj beremo na istih mestih, kjer je bilo polno zmerjanja na starega državnika vse do njegove smrti take-le besede: »Slovenci, koji su mi pričali, stvar pogrešno razumejo. Korošec je jak, jer je on uvijek sa svojim narodom u najtežje doba i mi radikali tako. Gledaj ti samo, gdje vaš sveštenik nije dobar sa narodom, samo vera i pakao ne pomogne, tamo su Pueljevi ljudi. A pošto je g. Korošec i njegov sveštenici sa narodom, zato je narod uz njih. Znam ja i Vašog pok. Kreka i Jegliča i oni su bili uvijek uz narod. Idita i kažita (Srbi nimaju dvojine; op. ur.) dr. Korošcu, da pričeká i mi ćemo skora skupa saradživati.« Tako zdaj govori g. Pašič, pa naj mi še kdo pripoveduje, da ni in da ni bil že od rojstva pravi klerikalec?

Tako je modroval Jaka ob najnovejših člankih, mlatič pa mu je mirno odgovoril:

»Vidiš, dragi Jaka, s politično pohvalo je kakor s kužno boleznijo: nekaterih se prime, drugih ne, mrtvi pa ji sploh ne morejo uiti. Kdaj so v življenju sanjali Prešeren, Levstik, Stritar, Gregorčič ali celo Janez Cankar o klerikalni posmrtni slavi, pa ji vendar ne morejo pobegniti. To je pač naša specialiteta, ki pa nikoli Pašiču ne more škoditi!

Kaj se je zgodilo „Slovencu“ z Emilovimi memoari?

G. Emil Štefanovič, advokat v Prevaljah, je objavil v »Slovencu« 14. januarja del svojih političnih spominov, ki so za poznavalca naših političnih prilik v polpreteklem času prav pikantno in zabavno čtivo, za »Slovenčev« redakcijo pa težka, težka preskušnja. Bog ve, kdo je sedel v usodnem trenutku za uredniško mizo? Mlatič si dovoljuje opozoriti samo na glavne nesreče, ki jih je zagrešilo momentano navdušenje. Gospod Emil piše: »V času samoradikalne vlade Uzunović-Maksimovičeve vlade sva potovala s pok. Jankom Tavčarjem po naročilu radikalnega oblastnega odbora v Belgrad, da precizirava stališče slovenskih radikalov v tem smislu, da smo za sodelovanje narodno-radikalne in slovenske ljudske stranke, vlado pa naj bi sestavil pok. Nikola Pašič!«

»Slovenčeva« redakcija naj pove, kdaj smo v naši državi imeli samoradikalno Uzunović-Maksimovičevu vlado! Zgodovina tega ne pozna.

Na koncu »spominov« pravi politični pisatelj, da so bili »kakih 10 dni nato povabljeni radikali iz Maribora na — Pašičev pogreb. Iz tega dostavka sledi, da sta bila mariborska — ovaj znaš »deputirca« — okrog prvega decembra 1926. pri g. Pašiču v hišici — ne nad — nego pod gledališčem. Takrat pa smo imeli že radikalsko-radikalno vlado pod predsedstvom g. Nikole Uzunoviča, torej vlado dveh večinskih strank, seveda vse brez in mimo oblasti »mariborskega radikalnega odbora«. Ravno takrat pa so se že prav uspešno končevali razgovori s SLS, da vstopi tudi ona v to vlado, na kar je bila v večernih urah

24. decembra 1926 že tudi pristala in nominirala svoja dva predstavnika v Uzunovičevi vladi. V zadnjem momentu pa je od tega odstopila. To bi bili zanimivi spomini za 10letnico prvega resničnega resnega sporazumevanja v naši državi. In ko je zaradi nesrečnega glasovanja za delegate v upravo Ratne štete prišlo 27. januarja 1927 do ponovne krize Uzunovičeve vlade in je le-ta sestavil 1. februarja novo vlado, toda brez Radičeve stranke, pač pa s — tremi ministri SLS. To bi moral kdo zapisati, toda v Prevaljah o tem nič ne vedo. Sledi pa iz povedanega, da ni bilo treba nikomur »od mariborskih radikalov« ne g. Pašiču ne g. Korošcu ne radikalom vobče dajati svetov in so g. Korošca nešteto krat vabili in lovili, da časih — kakor leta 1923. celo s tako nalvnimi sredstvi kakor je bilo žoganje s »Kmetijsko družbo«. Mi torej branimo politično veljavo g. Korošca in bivše SLS pred omalovaževanji g. Emila iz Prevalj. Pa tudi duhovščino moramo vzeti v obrambo pred člankom v »Slovencu«. Kajti besede: »Gledaj ti tamo, gdje vaš sveštenik nije dobar sa narodom, tamo vera in pakao ne pomogne, tamo su Pueljevi ljudi« — je gotovo težka žalitev slov. duhovščine, kakor je »Kmetiski list« nikoli ni zagrešil. Politik, kakor je bil g. Pašič, nikoli ni mogel tako govoriti. Če bi imeli več prostora, bi še katero zapisali o stvari. Tako pa samo obžalujemo dejstvo, da g. doktor ni čital lepe literarne zbirke o g. Pašiču, ki jo je napisal Nikac od Rovina pod naslovom »Bajade«. Tako bi morda vsaj z jezikovne strani pogodil Nikolo Pašiča, o katerem so vsi srbski in posebno srbijski Rudolfi Kolariči neprestano dokazovali — seveda s slovničnimi paragrafi in celo s citiranjem poedinih strani, da ne zna — srbski. Če g. Korošec utegne čitati »Slovenca«, potem smo prepričani, da se je pristržno nasmejal in imel izreden užitek, če bi bil pa pok. Pašič poučen o vsebini »razgovora v hišici nad gledališčem«, bi pa lepo pogladil brado, se dobrohotno nasmejal in dejal brez daljšega razmišljanja: »Daj bože, neka je sa srečom! Da bidne nešto ovoga puta — znaš ovaj — i za ovoga našega radikala iz Slavonije, koji nije Janko Tavčar!«

Drago kosilo

Zadnjič sem vam na kratko mimogrede povedal, da je bil povabljen za božične praznike na Fabce k nekemu fiškalu naš dober prijatelj poštenjačina Janez Klobasa iz Prgarja na kosilo. Povedal sem, s čim je bil Janez Klobasa pogojen. Kaj si je mislil o kosilu, zlasti o ženfu. Kako se mu je obrnil pri jedi želodec itd. Za danes pa sem vam obljubil, da vam bom zaupal, kako je prišlo do pet težkih volov predstavljajoče cene za eno župo in koščka ofrganega kapuna z ženfom. Ker pa pri Janezu ni vse v redu, vas prav lepo prosim, da mi oprostite — moja obljuba je bila račun brez krčmarja, kajti Janez Klobasa iz Prgarja na mojo, gotovo pa tudi na vašo žalost leži že od božičnih praznikov doma v listju in ne daje v tej zadevi za enkrat prav nobenih izjav.

Za danes se zadovoljite s tem, kar sem zvedel od Janezove tete, katera mi je zaupala, da ima Janez Klobasa iz Prgarja neko bolezen, ki ji pravijo na Dolenjskem greža.

TISKOVINE

vseh vrst: trgovske, uradne, reklamne, časopise, knjige, večbarvni fisk hitro in poceni!

TISKARNA MERKUR

LJUBLJANA, GREGORČIČEVA ULICA 23
TELEFON ŠTEY, 25-52

Zgubljen prešič

Med Zalno in Višnjo goro se je zgubil nekemu siromašnemu kmetu okrog 150 kg težak prešič. Prešiča so baje srečali za časa občinskih volitev štirje tamošnji domačini na cesti v gozdu, pa so šli mimo njega brez pozdrava. Če kdo ve kaj več o tem zgubljenem prešiču, ga prosim, da to javi meni, župnemu ali občinskemu uradu v Zalni. Ako pa je prešič zašel v kako drugo občino, prosim občane, da ga živega ujamejo in vrnejo siromašnemu kmetu proti primerni odškodnini!

Lov — ti prešmentana več

Tam nekje na Notranjskem je bilo. Gospod so šli na lov. Ta dan ni bilo Petrovega blagra. Praznih rok so se vrnili in žalostni so bili gospod. Krenili so v gostilno in na vso jezo naročili polič rdečega vina. Micka je priskakala in postavila vino na mizo. Začela je čebrenati in se smehljati, da bi spravila gospoda v dobro voljo. Beseda je dala besedo in vmes seže gostilničar, ki je ravnokar stopil v sobo:

»Kje je lisica, gospod?«

»Kaj boš ti govoril, ki še streljati ne znaš!«

»Kdo ne zna streljati? Mar jaz? Bolje kot Vi, kar poskusiva,« se odreže gostilničar.

»Na 12 korakov ne zadeneš moje zadnjice,« se razkorači gospod. Rečeno — storjeno. Stava je bila sklenjena. Tarča nastavljená in puška je počila. Hlače razcefrane in koža razravsana. Prav zares.

Gostilničar je tekel na občino po žalbo, da bi namazal razmesarjeno zadnjico. Mesto razkužila je zagrabil strup za podgane in z njim izvršil zasilni padarski posel.

Stavo je gostilničar le izgubil, ker je streljal mesto na 12 na 2 koraka.

Velika Stanga nad Litijo

Pretečeno nedeljo se je vršil 2. redni občni zbor tukajšnje podružnice »Kmetijske družbe« v gostilni pri Ivanu Marnu v Veliki Stangi, katera so se udeležili člani podružnice, kljub vremenskim neprilikom, polnoštevilno.

Poročilo predsednika tov. Trčona Franca in ostalih podružničnih funkcionarjev, so bila sprejeta brez vsakega ugovora. Najlepši dokaz temu je, da je občni zbor soglasno izvolil stari odbor, kar je najlepše priznanje članov za trudapolno delo odbora.

Iz poročil se razvidi, da je bilo podružnično poslovanje v pretekli poslovni dobi nad vse koristno in plodonosno za vse člane in sotovariše. — Naročili smo »Kmetijski list« in »Kmetovalca« ter upamo, da bosta lista prihajala v našo faro še v večjem številu, kar bo v korist, čast in ponos vseh kmetovalcev. Nekaj bi k temu še pripomnil, tovariš urednik, da napišite na list točne naslove na »Kmetijski list«, kajti zgodilo se je, kakor povedo tovariši, da »Kmetijskega lista« niso dobili; kje je vzrok temu, ne vemo, mogoče sneg, upajmo, da bo spomladansko sonce odstranilo tudi te ovire. Na zboru se je oglasil k besedi tudi povabljeni soustanovitelj podružnice tov. Jeriha Franc iz Smartna, ki je v svojem govoru omenil cilje in pota kmetijske podružnice. Vsa poročila so bila z odobravanjem sprejeta. — Za danes zadostuje, drugič kaj več — pozdravljeni!

Opozorilo naročnikom! Vse naše cenjene naročnike, ki dolgujejo na naročnini in za nazaj še kak znesek, opozarjamo tem potom ponovno, da vsakdo, ki je prizadel, vsaj do konca tega meseca svoj zaostanek poravná. Vsakomu, ki bo ta naš opomin prezrl, bomo neljubo primorani ustaviti nadaljno pošiljanje Kmetijskega lista. Upoštevajte, da brez denarja ni muzike.

Domači dogodki

× Poštna hranilnica izkazuje za 1. 1936. 59 milijonov 170 tisoč dinarjev čistega dobička.

× V komaj ped globoki vodi, v takozvani Potoški grapi, je utonil in nato še zmrznil 70letni delavec Ignacij Trček, bivajoč v Bačnah, po rodu pa iz Bukovega vrha v Poljanski dolini.

× Ponoči sta napadla dva s sajami namazana človeka mizarskega mojstra Ivana Zemljica iz Podgrada pri Gornji Radgoni, ko se je vračal domov. Pri sebi je imel večjo vsoto denarja. Iz zasede sta planila nadenj, ga pretepla in zvezala, mu odvzela Din 1400 denarja in kolo ter je odkurila. Kolo sta potem nekje vrgla v Muro in so ga ljudje pri Veržeju potegnili iz reke. Oba napadalca so orožniki izsledili in oddali pod ključ.

× Vlomilska družba se je prikradla k hiši gostilničarja Ivana Kukovca v Lomanoših. Prišli so nedavno ponoči, okrog 3. ure, in so bili maskirani. Oče je ležal bolan v postelji, bdela pa je pri njem hčerka, ki mu je stregla v bolezn. Vlomilci so vežna vrata založili s hlodi in še zavezali, da bi onemogočili beg iz hiše. Nato so začeli odstranjevati železni križ v stranskem oknu in že skušali zlesti v sobo. Hčerka je začela obupno klicati na pomoč. Tega so se nočni pajdaši ustrašili in brez sledu izginili.

Trte cepljenke

po zmernih cenah, razne domače sorte na brezhibnih podlagah

Zahtevajte cenike „Trtnice Kmetijske družbe v Slovenskih Konjicah“

× Šest mesecev za podkupovanje. Predsednik občine Obilič pri Kosovski Mitrovici Vukoman Martinović je sprejel za neko uradno potrdilo tisoč dinarjev. Sodišče je obsodilo predsednika občine na šest mesecev ječe in plačilo sodnih stroškov.

× Volkovi so poklali čez dve sto ovac v preteklem letu kmetom iz vasi Oradeč v Južni Srbiji.

× Po večernem zvonjenju je zadela kap cerkovnika Martina Kirarja v Dolenji Stari vasi, kjer je 25 let opravljal to službo. Ko je odzvonil večerni ave, je šel v zvonik navijati uro. Odtam pa je omahnil in padel 8 metrov v globino, kjer ga je našla potlej njegova žena — mrtvega.

× Požigalci morajo biti na delu po več krajih naše ožje domovine, kakor je videti iz poročil o nešteti požarih, kjer ni mogoče ugotoviti, kako in zakaj je ogenj nastal. Svetujemo zato, pazite na svoje domove in javite sumljive klateže takoj orožnikom. Prevelika dobrota je namreč še vedno sirota!

× Pod predsedovanjem ministra za trgovino in industrijo se je vršila te dni konferenca strokovnega odbora pri uradu za izvoz živine in načelnikov trgovinskega ministrstva v Beogradu. Konferenca ima namen preurediti celokupen izvoz živine in poslovanje tozadevnega urada.

× Velik plen vlomilcev. V Petrovem selu so vlomilci vdrl v tamošnjo banko, navrtali železno blagajno in odnesli iz nje Din 150.000.—. Po storjenem zločinu so vlomilci brez sledu izginili.

Uprava Kmetijske Matice

je letošnje knjige razposlala vsem poverjenikom in članom. Če bi kdo pomotoma knjig ne prejel, naj to takoj javi po dopisnici upravi Kmetijske Matice v Ljubljani, Kolodvorska ulica 7. Uprava ima na razpolago še prav majhno število izvodov Kmetijske matice. Kdor se hoče torej okoristiti s tem odličnim, koristnim in zabavnim književnim darom, naj takoj nakaže Din 2450, pa bo dobil z obratno pošto 4 lepe knjige.

Slika po sJutruš

Anton Grmek, zaslužni narodni učitelj in kulturni delavec na vasi, je praznoval te dni na Ježici pri Ljubljani 60letnico rojstva, 40letnico učiteljevanja in 30letnico javnega udejstvovanja pri Sokolu. Možu, ki ga je vse življenje samo delo za narodni blagor, k dočakanim trem jubilejem iskreno čestitamo, ter mu želimo, da ga Bog ohrani v dosedanji kreposti še mnogo let!

× Gluhonemih imamo po najnovejših podatkih v vsej državi kakih 30 tisoč oseb.

× Pegasti in trebušni tifus se je močno razširil v Maglaju in okolici. Osnovna šola je že dalj časa zaprta. Tifusu je podlegel celo tamošnji učitelj.

× Požar. Na posestvu bivšega ministra Stanke Šibenika v vasi Drežniku pri Karlovcu je izbruhnil požar, ki je uničil sena za 80.000 dinarjev vrednosti. Ogenj je bil podtaknjen.

× Nevarna otročja igra. »Ravbarje in žandarje« so se igrali pastirji v okolici Ogulina. Eden od pastirjev se je skrtil na visoko drevo. Ko so ga »žandarji« odkrili, so ga pozvali na tla. »Ravbar« ni ubogal. Tedaj so otroci zažgali drevo, da je bil pastir mahoma v plamenu. Teško ožgan je padel na tla, nakar so ga odpeljali v bolnico sosednje, ki so nesrečo opazili.

× Služkinja Katarina Leban je na Tezmem pred meseci vrgla v Dravo svojega novorojenčka, ker se je radi otroka bala — svojega ljubčka, otrokovega nezakonskega očeta. Zdaj je hotela v Italijo, fant pa jo je ovadil in oblasti so jo prijele. V redu! Nikakor pa ni prav, da fant, ki je vcepil dekletu tak strah, da se je radi njega pregrešilo nad plodom lastnega telesa, še diha svoboden zrak. Kakor je bil z dekletom vred povod otrokovemu življenju, tako tudi smrti in bi moral za to odgovorjati!

× Zlatnike (cekine) so našli pri kopanju na zemljišču nekega kmeta v Grajeni pri Ptuj. Trije zlatniki, ki so jih našli, izvirajo iz 3. stoletja po Kristusu, torej še iz rimske dobe.

× Vlomilec, ki je pred časom vdrl v pisarno samostana usmiljenih bratov v Vrblju pri Gotovljah in odnesel Din 5000.—, so sedaj prijeli orožniki v Mariboru. To je 25letni samostanski sluga Ivan Maček, ki pa vlom taji.

× Žrtev fantovskega pretepa. Na otiškem vrhu so se v neki gostilni stepili fantje in delavec Roman Löwinger je obležal z razbito lobanjo. Nesrečnež je kmalu podlegel poškodbam. Orožniki so prijeli štiri osumljence.

Kmetje! Naročajte „Kmetški list“!

× V Št. Petru pri Zidanem mostu je te dni gorelo v hiši vdove gospe Marije Palove. V nevarnosti je bila vsa železničarska kolonija. K sreči pa so požar še pravočasno omejili in ogenj tudi popolnoma pogasili, tako da je uničen le del omenjene hiše in znaša škoda do 30 tisoč dinarjev. Morda je ogenj povzročila iskra iz lokomotive, morda pa je bila na delu zločinska roka.

× Iz Rusije se je vrnil v Prelog pri Čakovcu Filip Logožar, ki je bil l. 1915. ujet v Karpatih. Prišel je domov z ženo Rusinjo in 10letno hčerkico, na pot v domovino pa se je pripravljaj že šest let.

× Blizu Zagreba se je po nekaterih vaseh razpasel trebušni legar (tifus). Doslej je umrlo 5 oseb. Zdravstvena oblast je takoj ukrenila vse potrebno, da se nevarna bolezen zatre.

× Tudi rekord! V šestnajstletnem zakonu se je rodilo družini delavca v sarajevski železniški delavnici, Niki Pjanića, dvanajst hčera. Vsi otroci žive. Mati Marica je prav zadovoljna s tropom svojih hčera. Oče zasluži dnevno Din 30.—, tako da odpadeta na vsega družinskega člana dobra Din 2.— na dan. Kljub temu žive in so siti in oblečeni. Zanimajo se zanje razna dobrodela društva. Dvema deklicama je botrovala naša kraljica. Mati še pričakuje otroškega blagoslova.

× Gozd se je pred kratkim vnel nad postajo Radeče pri Zidanem mostu. Ogenj je povzročila iskra iz lokomotive. Ogenj se je naglo širil proti vrhu. Sekcijsko delavstvo in gasilci so ogenj omejili in končno pogasili. Kljub gašenju je požar že zajel kake 4 hektare gozda, kjer so rastle večinoma mladi borovci. Gozd je last državne železnice in trpi železniška uprava okrog 4000 dinarjev škode.

× Zlahta, strgana plahta. Na Vrnskem je okradel nekega posestnika njegov nečak, 22letni delavec Josip F. iz Kozjeva. Pobral mu je za 1200 dinarjev obleke in denarja. Odnali so ga orožniki, ker ima menda še več podobnih zaslug na vesti.

× Pred kratkim je spet gorelo na Zobjeku pri Ptuj. Ogenj je uničil gospodarsko poslopje posestnika Mohorića, hišo pa so gasilci rešili. Vzrok požara ni znan, škoda pa znaša kakih din 30.000.—.

× Zlobna roka je brzkone pred kratkim zažgala gospodarsko poslopje posestniku Francu Zelenku v Župetincih. Škoda din 22.000.— je sicer kriča z zavarovalnico, orožništvo pa poizveduje in preiskuje, da bi prišlo požigalcu na sled.

× Najstarejša žena v Čakovcu je bila 93letna krojačeva žena Elizabeta Kopjar. Za njenega dolgega življenja se je uradni jezik v Čakovcu štirikrat menjal. Najprej je bil nemški, potem hrvatski, izza leta 1867. madžarski, po letu 1918. pa zopet hrvatski. Starka je bila do zadnjega vedra in pri zavesti.

MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA

Nove vloge	50.000.000 Din
Oproščene vloge, prenešene na nov račun	60.000.000 Din
Skupno stanje novih vlog	110.000.000 Din

Nove vloge vsak čas izplačljive

Obrestna mera do 5%

Za vse vloge jamči mestna občina ljubljanska

Iz tujine

■ Nesreča potniškega letala. V Mehiki se je ponesrečilo veliko potniško letalo, ki je vozilo na črti Meksiko—Meriba. Letalo je popolnoma zgorelo z vsemi devetimi potniki.

■ Nad 966 milijonov lir zaslužka so lani italijanski delavci iz vzhodne Afrike poslali v domovino. V tem znesku pa niso niti vštete vsote, ki so jih posamezni ob vrnitvi v Italijo prinesli s seboj.

■ Najstarejše drevo na svetu se imenuje ginkgo in je staro že več kot 10 milijonov let.

■ Osemdeset milijonov kokoši, rac in druge perutnine premore po najnovejši statistiki Anglija.

■ V Parizu je zgrajenih 27 tisoč podzemeljskih prostorov, kamor se lahko poskrijejo vsi prebivalci tega vele mesta v primeru napadov iz zraka.

■ Bafa potuje z letalom okrog sveta. Znani češki tovarnar za čevlje Jan Bafa je odpotoval te dni s svojim letalom okrog sveta. Iz Čehoslovaške je poletel za Španijo, odtod nadaljuje pot v Afriko, Azijo, Severno in Južno Ameriko. Letalo razvije brzine 300 km na uro. Bafa spremljata dva pilota in več mehaničarjev. Janov oče Tomaž Bafa se je pred leti z letalom ubil. Kljub temu smatra njegov sin, da v bodoče ne bo mogel nihče trgovati brez letalstva. Bafa bo na potovanju obiskal svoje tovarne, ki jih ima raztrešene po vsem svetu.

■ Gripa v Londonu se je zadnje čase silno razširila. Obbolelo je toliko ljudi, da se je celo pomorski promet skrčil. Na gripo so obboleli trije ministri. Pomrlo pa je pretekli teden 768 ljudi samo v Londonu.

■ Hladen val je zajel vso Ameriko. Toplotni meri so zabeležili 26 stopinj pod ničlo. Vслед nenavadnega mraza je zmrznilo v kraju Mauntens 20 ljudi.

■ Ruski zbiratelji starega denarja so zbrali v poslednjem času 200 kg starega srebrnega denarja in 4000 kg bakrenega počenši od 6 stoletja pred Kristusom. Ves zbrani denar so izročili zgodovinskemu muzeju v Moskvi.

■ Dela v podmorskem tunelu med Gibraltarjem in Marokom se vzlic španski vojni nadaljujejo. Tunel (predor) bo dolg 32 kilometrov. Začel se bo v Afriki pri kraju Baz-El-Bura, končal pa zunaj mesta Gibraltarja na evropski obali.

■ Madžarska državna železnica plačuje — alimente. Frančiška Keszler se je po železnici peljala k poroki. Vagon je bil natrpan in stala sta na hodniku pri vratih. Med vožnjo so se vrata odprla in sta oba padla iz drvečega vlaka. Zenin je bil takoj mrtev, nevesto pa so prepeljali v bolnico, kjer so ji rešili življenje. Kmalu je rodila dete, ki je bilo rojeno radi pretresa pri padcu prezgodaj. Otrok pa vendar živi in mati je tožila upravo drž. železnice za alimentacijo (vzdrževalnino za nezakonskega otroka). Tožba je dobila in železnica bo morala po sklepu sodišča plačevati do otrokovega 16. leta po 50 pengov na mesec.

■ Radi hripe je v Kopenhagenu (Danska) prepovedano kašljanje in kihanje, če si človek nosa in ust ne zakrije z robcem ali z roko. Kdor se pregreši proti temu predpisu, mora plačati občutno globo.

■ Svojevrstna mobilizacija zdravnikov je odredjena v Nemčiji. V najkrajšem času morajo dovršiti posebne tečaje o zdravniški službi — v vojni.

■ Ljudje so vedno večji in težji, tako ugotavlja neka ameriška statistika. Ameriški študentje so povprečno po 5 centimetrov višji in po 3 kg težji kakor so bili njih starši v taki življenjski dobi. Podobni rezultati so ugotovljeni tudi v Nemčiji, na Nizozemskem, na Švedskem in drugod. Tekstilni industriji se torej obeta bodočnost!

■ Nenaden mraz je zavlada v južnih in jugozapadnih predelih Zedinjenih držav. Temperatura je padla na 26° pod ničlo. Dvajset ljudi je zmrznilo, gmotno škodo, ki jo je povzročil mraz, pa cenijo na 10 milijonov dolarjev. Najbolj je prizadet pridelek limon, ki je večinoma sploh uničen.

■ Potopil se je tovorni japonski parnik, ki ga je vihar vrgel te dni na morsko obrežje. Razen osmih mož je vsa posadka utonila.

■ V avstrijskih šolah bo odslej vpeljana obvezna predhodna vojaška vzgoja. Učenci se bodo urili v ravnanju s plinskimi maskami in v drugih vojni spretnostih. Učenci in profesorji pa se bodo tudi udeleževali posebnih strelskih tečajev. Mir je torej vedno bliže...

Važnejša radio predavanja

od 24. do 31. januarja 1937.

Nedelja, 24. januarja. 8.45: Verski govor (g. dr. Vilko Fajdiga) — 16.00: Naše gospodarstvo — 17.00: Kmetijska ura: Najnevarnejši škodljivci sadnega drevja (g. Flego Anton).

Ponedeljek, 25. januarja. 18.00: Zdravniška ura (g. dr. Anton Breclj) — 19.50: Zanimivosti — 22.15: Narodne pesmi (Fantje na vasi).

Torek 26. januarja: 18.40: O nastajanju korana (g. Fr. Terseglav).

Petek 29. januarja. 18.00: Ženska ura: Družina in šola (gdc. Srečka Labernik) — 19.50: Zanimivosti.

Sobota, 30. januarja: 20.00: O zunanji politiki (g. dr. Alojzij Kuhar).

Sejmi

25. januarja: v Blagovici, Radečah pri Zidanem mostu, Gomiljnici, Artičah, Slovenjem Gradcu, Studenicah pri Poljčanah, Koprivnici, Dolnji Lendavi.

27. januarja: v Krškem.

28. januarja: v Dolenji vasi pri Ribnici.

29. januarja: Sv. Juriju ob Taboru, Rajhenburgu.

30. januarja: v Rakeku.

31. januarja: v Dobovi.

Vrednost denarja

1 ameriški dolar	Din 43'20
1 nemška marka	Din 17'54
1 avstrijski šiling	Din 8'38
1 švicarski frank	Din 10'—
1 angleški funt	Din 212'50
1 francoski frank	Din 2'02
1 češkoslovaška krona	Din 1'52
1 italijanska lira	Din 2'28

»EKONOM« osrednja gospodarska zadruga v Ljubljani Kolodvorska ulica 7. Nudi po najnižjih cenah vse vrste deželnih pridelkov, najfinejšo domačo in banaško moko, koruzo, krmila, specerijsko blago itd.

VELIKA ZALOGA

vseh vrst umetnih gnojil, modre galice, trboveljskega in splitskega portlandcimenta ter vseh vrst zidne opeke kakor tudi krovcev tovarn »ILOVAC«, Karlovac, »Bohne«, Vel. Kikinda, in Jelovšek, Vrhnika.

Hranilne knjižice

raznih denarnih zavodov kupujemo proti takojšnjemu plačilu v gotovini. Sporočite najnižjo ceno na upravo lista pod šifro »Gotovina 88«.

Ne samo čaj...
»Naš čaj«

je najboljša domača zeliščna krepljena pijača.
NAS ČAJ
dobite v špec. trgovinah

KMETIJSKA DRUŽBA V LJUBLJANI

Kmetijski hranilni in posojilni dom

reg. zadr. z neomejeno zavezo **v Ljubljani, Tavčarjeva ulica 1**

Telefon št. 28-47 Rač. pošt. hran. št. 14.257 Brzjavlj: Kmetiskidom

Račun pri Narodni banki

Eskontuje menice

Daje kratko-
ročna posojila

Izvršuje
ostale denarne posle

Zaupajte denar domačemu zavodu!

Nove vloge
vsak čas razpoložljive obrestuje
po 4%
vloge proti odpovedi — 5%
Za vse vloge nudi popolno varnost
Otvorja tekoče račune